

Toskanini konser seyahatlerinden birinde.

Toskanini'den anılar

Toskanini'nin oğluna babasının meslek hayatındaki en mutlu anı hangisidir diye sorulduğunda Walter'in cevabı şu olmuş. «Babam için bu sorunun bir mânası yoktur. O, ne yaparsa yapsın, ister bir orkestra yönetsin, ister bir elma soy-sun, hayatının en güzel şeyi o anda yaptığıdır.»

★
Toskanini için bir orkestra üyesinin yorgun, rahatsız veya tenbel olmasının, veya bir dinleyicinin dalgın olmasının hiç önemi yoktu. Büyük sanatkarı meydana getiren nitelikler öylesine ahenkli bir bütün hâlinde Toskanini'de mevcuttu, ki, hiç kimse onun bu büyüleyici hâkimiyetinden kendini kurtaramazdı.

★
Toskanini hayranları en çok olan sanatçılardan biriydi. Konserlerinden birini dinleyebilmek için bir kadının, Patagonya'dan Buenos Aires'e kadar 3000 kilometrelik bir yolu uçakla katettiği söylenir.

★
Toskanini, en çok para kazanan sanatçılardan biriydi. Bu yüzden konser biletleri de çok pahalı olurdu. 1946 yılında, Milano Operası'nın harb sonrası yeniden açılışında bir biletin fiyatı 15,000 liretti. Bu rakkam o tarihte orta hâli bir memur ailesinin aylık geliri idi.

★
Toskanini'nin yarım saatlik bir radyo emisyonu için 5,000 dolar istediği çok olurdu.

★
Toskanini fazla iltifattan hoşlanmazdı. Konserlerinin sonunda sık sık sahneye çağırılması onu fazlasıyla sıkardı. Çoğu zaman üçüncü defa kulislere doğru uzaklaşırken birinci sahneye çekilince diye işaret ederdi. Üstadı bir defa daha sahneye yormamak için orkestra derhâl ayağa kalkar ve sahneyi terk ederdi.

Toskanini'nin mahcupluğu hastalık derecesindeydi. Hiç bir zaman halk önünde konuşmamıştır. Röportajcılar ve fotoğrafçılar onu çileden çıkarırlardı. «Ben basit bir vatandaşım. Ne olduğum, nerede oturduğum, kravatımın rengi sizi neden alâkadar ediyor acaba diye onlara çıkışırdı.

★
Toskanini bir köylü olduğunu herkese açıklamaktan büyük bir zevk duyardı.

★
Toskanini'nin fevkalâde bir hafızası vardı. Herhangi bir partiyonu bir hafta sonu tatilinde ezberliyebilirdi ve onu bir daha unutmazdı. Bir gün 62 yıldır görmediği bir parçanın ikinci kısmını pianoya oturur oturmaz çalvermesi herkesi hayretler içinde bırakmıştı.

★
Toskanini'nin kulak hassasiyeti de hafızasından geri kal mazdı. Hiç bir orkestra üyesi ona en küçük bir falsoyu bile yutturması mevzubahis olamazdı. Bir provada dördüncü kornoya bir sesi zamanında üflemezsiniz diye demişti. Kornist ise, hayır maestro doğru çalıyorum diye iddia etmişti. Partiyonla korno partisi karşılaştırılmış ve kornist haklı çıkmıştı. Fakat Toskanini diretti. Bu notalar yanlış basılmış. Eserin aslını millî müzeden alıp geliniz dedi. İş büyüdü. Müzeden Partiyonun el yazısı yani orijinali getirildi. Ve görüldü ki, Toskanini haklıdır. Dediği gibi eser bir nota yanlış basılmıştır. Bu olay Toskanini'nin ününün bütün dünyaya yayılmasında büyük rolü olmuştur.

★
Toskanini kimsenin kendi ayarında bir orkestra şefi olmadığını hayret edilecek bir samimiyetle itiraf ederdi. Üstad kendisi için: «Ben dünyanın en mükemmel orkestra şefi değilim. Fakat maalesef iyi olabilen yegâne orkestra şefiyim derdi.